

det ogsaa vedtaget af Folketinget, idet det forelagdes fra privat Side, saa vidt jeg husker af afdøde Folketingsmand Sveistrup, og vedtoges, saaledes som det oprindeligt i 1895 var fremsat af Nellemann. Dette Lovforslag naaede imidlertid ikke til Landstinget. Under disse Omstændigheder kunde det maaske synes noget besynderligt af mig at ville anbefale et Lovforslag, der i væsentlige Henseender afviger fra hint ældre Lovforslag, til uforandret Vedtagelse. Det har imidlertid sin Grund i, at der faktisk er en stor Forskel paa Forholdene i det virkelige Liv, saaledes som de paa det her omhandlede Omraade var den Gang, og saaledes som de nu er. Jeg tror, man kan sige, at det oprindelige Lovforslag af 1895 hvilede paa den Betragtning, at man saa vidt muligt skulde bremse disse Køb paa Afbetaling, fordi de forudsattes næsten altid at være til Skade for Køberen, og det derfor i Regelen maatte betragtes som rigtigst at gøre saa meget Indgreb som muligt i Kontraktfriheden paa det her omhandlede Omraade. Forholdet er vel nu nok det, at der foregaar en Række højst hæderlige og legitime Forretninger af denne Art, som tjener baade Sælger og Køber godt, og at det derfor ikke gaar an at gøre Indgreb i hele dette Forhold i større Udstrækning, end det er nødvendigt. Man maa paa den anden Side fremme og begunstige de gode og legitime Retshandeler af denne Art og begrænse, saa vidt muligt hindre, de enkelte mindre hæderlige eller mindre loyale Forretninger, som drives enkeltvis, og som kan være til stor Skade og Ulempe for de paagældende Købere. Under disse forandrede Forhold mener jeg, at der er Grund til at gøre den principielle Forandring, der er indført ved Lovforslaget, som det nu foreligger. I Lovforslaget af 1895 statueredes det, at naar Sælgeren paa Grund af Køberens Misligholdelse traadte tilbage fra Handelen og tog den Ting tilbage, som han havde solgt paa Afbetaling, skulde hver især have sit tilbage, og alting blive saaledes, som om der ingen Aftale eller Overenskomst havde fundet Sted. Paa den ene Side skulde der ikke lides Tab og paa den anden Side heller ikke have nogen Fordel derved. I Modsætning dertil er det netop i en legitim Forretnings Interesse at hævde, at det er dog en Handel, der er Tale om, og at det naturlige Resultat af, at det er en Handel, er, at naar der trædes tilbage paa Grund af Misligholdelse, skal den paagældende Sælger foruden det ikke at lide

noget Tab ogsaa have en rimelig Avance, som jo er selve Handelens Idé. Paa den anden Side hvilede Lovforslaget paa denne Mistænksomhed lige overfor disse Retshandeler, og det medførte, at det ramte alle Retshandeler af den Art, medens der nu gøres den væsentlige Begrænsning ligeledes i Kontraktfrihedens Interesse, at Loven kun skal gælde de mindre betydelige Handeler, Handeler, som man skønsvist har sat til ikke at overgaa en Værdi af 3,000 Kr., altsaa disse mindre betydelige Ydelser som det, man ofte har omtalt og nævnt som Eksempel: en Symaskine til en Sy pige, et Fortepiano til en Musiklærerinde, en Motor til en Haandværksdrivende, en enkelt Foranstaltning til en mindre Handlende som f. Eks. et Kassekontrolapparat og deslige. Det er disse mindre betydningsfulde Handeler, ved hvilke der ogsaa i Regelen forudsættes en mindre bemidlet, som det særligt kan komme til at gaa ud over, naar man driver alt for haardt paa med Afbetalingen, efter de almindelige Regler paa dette Omraade, men kun paa dette Omraade af de mindre væsentlige Handeler, Smaahandelerne, som Lovforslaget i sin nuværende Skikkelse griber ind i ved at ordne og regulere den Afvikling, der maa finde Sted, naar vedkommende Sælger paa Grund af Misligholdelse fra Køberens Side forlanger sine Ting tilbage. Der maa finde en Afvikling Sted, der baade giver Sælgeren og Køberen, hvad ret og billigt er, hverken mere eller mindre, men paa den anden Side ogsaa giver Køberen visse Begunstigelser, om man vil kalde det saaledes, Garantier mod at blive overrumplet og imod, at der i et ugunstigt Øjeblik bliver taget for haardt fat paa ham, uden at der kan hjælpes paa det ifølge almindelige Regler, hvor der altsaa maa gribes ind med en social Beskyttelseslov til Fordel for den mindre bemidlede. Dette er en rigtig og berettiget Tanke, og samtidig med, at man altsaa fastholder det, at en rimelig og naturlig Avance skal gives Sælgeren, og i det hele hvad ret og billigt er, hverken mere eller mindre, er der truffet forskellige Foranstaltninger til Gunst for Køberen for at beskytte ham, hvor det er anset for nødvendigt. Disse Beskyttelser er i Virkeligheden, naar man ser dem nøje efter, ikke saaledes, at de paa nogen Maade kan være indgribende, det kan kun være ganske undtagelsesvis, at de vil blive en Gene, en væsentlig Gene for Sælgeren.

En af Hovedbestemmelserne er Be-